

IRONIN YORUBA

Lan oro wa— "IWAJU LOPA EBITI NRE SI"

VOL. IX NO. 427

MONDAY SEPTEMBER 14 1953

ṢEṢO KAN (14)

Olola Obafemi Awolowo De

Ni ojo Aiku ti lee ojo kafa oju yi ni Olola Obafemi Awolowo ti lu Oyinbo de, nibiti ti unwon ti lo pe ipade atunse ofin igelu Nigeria.

Ni agogo mewa : ro ku jere ni mirun ni oko ofurufu ti o ba de ni lati gunle si Ebute Ikeja sugbo lati rigojo mefa aru oju na ni ero ti nwo si Ebute oko - ofurufu na, ki oko na to gunle awon ero ti o duro ni iduku le ni egga a mologun (30,000) enia. Moto akero, (horries) mejia ni o ko ero lo, Moto akero, (buses) mejji ni o nko ero paara ibe, awon moto ayekele je adota - leruga.

Nwon awon ero pataki si o wa pade ti ni Alajoye Adele Kofe Oba Eko, pata awon Iyoro Ibi, Oba Ewasi Fakina Lu, Iyoro ganna, Olaye Dakin Akibola Ma, "Baba Eko", Baba Ege Omo-Oladunwa ati gboho awon olo-ye pataki pataki, sinu Egebo Omo - Odudunwa ati sinu Egebo "Arise Council" gboho ti o wa ni Eko. Bero awon Olola Olaye Bode Thomas, S. L. Akintola ati oju lopo awon Olola Asoja Igbimo Asoja Igbia Iwo, Orun Nigeria ati ogunjo, enia pataki ti ko ki aye lati daruku wa. Gbasta ti o ti gunle, on pita aya ti ati Ogbani Alifan Rowland ni o se akere ti leri ipade Leade na, ni gboho enia ti leri si joko wun ti wun oju ki wun, ni awon ti arikan ni awon ti so igbe ti lati Ikeja titi de la Balogun Eke awon Egebo odu Asoja Group ni o wa awon leri mado alomogun pataki sode pataki sinu leri lile lile awon Oba Obafemi Awolowo, Olori ati Ogbani Egebo Adairife "Action Group".

Nigbati awon de la Balogun ni o ba awon ogunjo enia na so ki gboho ero awon ti ri

leri atunse oko ofin igelu ni awon lo se ni lu Oyinbo, si lu aye wun pataki ti o ba na' kiyin ogunjo atunse ti o ba oko igelu ma nibe, a ni lati mo pe eyin awon ti awon je Iko Egebo Action Group tuntu aibe ni o ro.

Leri atunse ti lu Eko ni o tun se siye ro fun wun wipe awon wa ni ero lita na, lati ri leri wipe wun ipade Ajo Igbimo pataki ti awon a tun se ni ero kin (dan ti mbo) ni awon o ti gbinu si ero na, arikan ki gboho awon ti o ba ni leri lu Eko ati idan-akan odu - eni Yoruba ki o ti okan si asekere awon na. Gboho ro a dara.

Wa enia ba wo ero ati orinrin asis ti awon ti se eye si lu Balogun ni oju na, o dabi igbati lu sinu Ajoji Igbide Oba Ibi, larin ko ro atunse odu - o ju e pupu, bea na ni o si si ye gboho awon ti o wa pade ti.

Gboho enia si daju lopo ro pata odu ariwo bi igba ti ara ma wipe Awo o o Awo o o I Awo o o o I I



Olola Obafemi Awolowo (njaba) fun awon ara lu Eko ni lu Balogun ni (oju) ti o ti lu Oyinbo de.

Ilu Eruwa Fer Tu Tan

Ni alpe yi ni awon ara Eruwa binu yinbo si awon orinrin Oba ti o wa gba owo-ori igbe wun lati ibudun. Nwon awon ti o fara gboho na ni Ogbani Hayley okan nina awon Oyoju Ajala (Senior District Officer) ibudun Ogbani B. K. Cooper Akijoye Igbia Ibi ibudun ati Oyoju Kan. Nwoji ki wa ni lu Iwosha Ade-oyo sinu leri fun Ibi.

Nigbati inkan woyi ti sife si awon igba ti sode si ero na, awon si tote ki awon onibara na wo, Igbia si pata pe ni awon Oyoju gba gboho awon lu awon si wipe enikan ti o ban ba ri lakun bi ibes, ada, tabi oja lopo ro, wun na lati ba a se tjo, arikan gboho awon odu lu na ni o pataki ti odu yi ki jeki awon lo sode mo.

Nigbati awon Oyoju ma Igbia Eruwa ati awon Oyoju lu odu ti awon si odu nion iditi ni Igbia lati ba awon onibara Oba na, si awon miran ti awon Oyoju ni ibudun ti wun ko i ri si ma ni gboho lu ba lakun ni awon ba so igbe boro, Onkalsuku ti kun lu ro o sode l'aja faja l'omo l'omo.

Nwon ti gba nistidi lati an owo-ori si igbe wun na ti o lu lu gba odu lu kuro lopo wun yi. Nwon si ni eni enia se enia kakiri lu ti wun sode lati pe wun pada bo si lu wun ki lu Eruwa ma bea d'ahoro.

Igbajo Si Afara Titun

IGBAJO - Ni ojo kukandun-igbo onu kifa odu yin l'awon ogbon oguru wo lu ati ni idadi si afara liti Agbezaka eyiti awon ti boro si i go lati bi odu onu waba pata odu awon. Afara na si na wun to sinu pataki (400). Afara na dara pupu, o ye di, awon ko to amojaba ni.

Oba Akiyolowa Owa Akin-gha ro ni o kofa ti Mko ayigbe ti ri leri afara na liti ni o ti dupi l'awo awon odu ti o se lo afara na ina ti o si fun odu igbe pupu leri lu agbe mo ti i tana lu dagba wun kofa bi leri eyi ti awon ara lu na so yi.

Larin ti Oba ti odu meji ri kofa liti afara na, liti ni odu-ye awon enia si ti boro si ti mejo wun na gba ori afara na kofa ti gboho ro si odu yinbo.

Die ti aye wa fun lati daru-ko sinu awon ti o se to woyi ni Dede Alawo, Oyo Leyika, Ogbani Samuel Ogunzide, idowa Fambé, Alata M. E. Awonjo, awon Ogbani A. Olanubi, Francis- pal Kiriji Gollan Igbani, S. A. Fawajoye, Akwe Igbani lu ati awon Awon Igbani lu gboho ni o pupu aibe.

Qjobi Ti O Ni Arinrin

EBUTE - METTA. Ni oju ikandun-igbo onu kofa odu yi ni Ogbani Ladi Akabi Oloyede odu nion awon enia ni lu Daily Service ni odu liti fun odu ro kofa Ogbani Oloyede Oloyede.

Ni odu odu yi awon igbe ibudun igbe odu Amadiye ti Ebute - Metta pata eyiti inkan A. S. A. Gbaghalanbe se adara fun odu na, o si ni bayi pe ki Olori da lopo na si.

Ni odu odu yi si lita lita lita lita na si awon odu addun ati orinrin odu addun sode fun awon alabawoye oju na fun eyiti wun je ni ajeti ni odu na.

Die ti aye wa fun lati daru-ko sinu ero o alabawoye ro na ni Ogbani S. A. Sotiro, R. A. Lasis, A. W. Abudu, Adagun, M. S. Ajibola, A. Bolewa, Olatun- de Bamgboye, Adedoyi ati awon Iyoro Bode Abayomi, Adio ati bebo ro.

Akiyesi

Eyi ni lati so fun gboho Awo Oubara ni pe "Orobomo-jo Dun Alimona 1954" ati "Igbani Gani Alimona 1954" ti mo pelowo ro nina l'awo Ironin Yoruba ti 17.4.54 pe yio jade fun ita ni oju kerie odu kisan odu yi ko le jade ni oju na mo atunse iduku die wa fun Ojo (Printing Press) ti o sele liti ri. Nitorin bi Olowa ba je awon Alimona mejiji na yio jade fun ita ki odu kisan odu yi to pari.

Eni ni J. A. Aregbi P.O. Box 7 Omitigangangoro Ilole

OWE
BI ONI O TI RI OLA KI I RI BE E NI MU BABA-LAWO DIFA QURAN

IWE SI OLOTU IROHIN YORUBA

Idahun Si Ibere Yakubu Akanbi (1)

Olu, jumo gba mi laye lati dahun si ibere Ogbeni Yakubu Akanbi, Kunaṣi G. C. eyi o bere niu Iwe Irohini Yoruba ti 10.5.53 niu (ran papa).

Ki se nipa fan Ogbagbago lati ala gba le gran loran. Kakaṣi, ibiṣe, hosi, fun wa niu. Lediti ni 17:55, pe o "asi ṣeṣeṣe" akun awon oju loran, tabi niu awon aṣeṣe ti ope atpo niu wu, ti nse sode, ti o si mo ṣranko tabi (iv) ti o ba jẹ ki o ni ope ṣeṣe, ki o si ti eropu koo."

"Ki ni ti nṣeṣe ko gbagbe ni loran ti o ki e da a si bi omi." Deutoronomi 12:16.

Kakun le pa tran; ohun ti o se pataki npe ki a ra eṣṣ gran ka si, ko si ti eropu bo.

E. K. Akinlode

ILARO

Idahun Si Ibere Yakubu Akanbi (2)

Mo ki nṣin pupu ni oruko Oluwa, e ku ni, Oluwa yio lere si ni nṣin o, aṣin lara mi wolan ni ngbati mo ba nka iwe Irohini Yoruba tṣe, mo si ki nṣin pupu fun ope lara ti e npe lori Iwe wa, ki Oluwa ki o ran nṣin lori.

Fa ibere Ogbeni Yakubu Akanbi. Kam si G. C. ti o jade niu Iwe Irohini Yoruba ti 10.5.53 pe Ogbagbago ko gbagbe pa eran tabi dambu gran si.

Mo dupu pupu lori Ogbeni na, ki se pe Ogbagbago ko

gbado pa eran tabi dambu gran si, Ogbeni nitoripe awon imale kile si era si Ogbagbago bi fa; bi ni ope Ogbagbago sa o ni e se se ni imale. Ope wa o ala- mutan le kanta igbagbe, awon imale ka eran ti Ogbagbago ba pa si gila bati aṣira aṣi aṣi lo je, awon imale ni eran igbe lortini, e pa palapa tabi awon eran tebi si le fun awon ede (Haiteri) to adigbo pa eran, ope wala ni o je kanti, to se pe ki o to lo sode yio bi. Ogun si ko si ni kowa. Awon ti o npe ope ki i kowa si ti bi o ba se be awon ki ba ti je awon eran aṣi ope ki a daruko wanyi.

Ka iwe gbagbe Ogbagbago lo ni niu awon imale loran pa aṣi awon ti ko pe niu lori wala, nitoripe onan ti ope Olorun se fun wa nipe ki a tase ju oku eran tabi eyi a ba lo loran pa. Onu ti Olorun ubere lowe wa ni lora niu ni a di alai- mọ, tabi ngbati a ko ba je e ni a di ni niu, lwa nime, ni Olorun ubere lowe wa.

Oluwa mo dupu fun aye ti e gba ni. Oko Oba ko ni si nṣin lori o.

Emi ni, D. O. Adediji.

IBADAN

AKIYESI

Idahun si ibere Ogbeni Yakubu Akanbi ti awon Ogbeni G. Biṣiriva ti ibadan, J. A. Oganlode ti Eko ati ti E. O. Awilade ti Kunaṣi G. C. fe- re gbagbe pila idahun si Ogbeni D. O. Adediji dahun si ibere ta, nṣe ni ko je ki a tan lo wu jade si eropu mo. E ki wot o. Abukun Oluwa.

OLOTU

Ogbeni Salami Adedji Gbe Iyawo

MOLE-ARAN—Iṣeṣeṣeṣe si Ogbeni Salami Adedji gbe Omi- san Onisopu Utiyinyoye ni iyawo aṣi-rin, irohin ko to aṣojuba si, ru igbeyawo na ko ope ti si ni Omi-Aran. Egbu Onisopu Toku (Panku Sellers) se be si lori na, ko gbagbe gbe pataki-pataki si awon pataki—pataki ni o pe ti ibe, oke iyawo na si ti oriṣiriṣi ope.

awon ati oriṣiriṣi (ati ati giga e gbagbo awon alababere ope na loran, ijo ati ope ope na gbadu).

Ope ti aye wa fun lati daruko niu awon alababere ope ni awon Ogbeni Lawati Dusi- mudi, Susumu Adedji, Ekiṣi Babu—Isale Iju C. M. S. Omi- Aran, S. Ade, Arawale, Salami Bimugbila, ati J. B. Bayo. Ki Olorun fi ibukan si igbeyawo na ki o si ni Omi- rere sike iyawo o.



Atura Ipara Ti O Yanlenu

- O nṣun awo-ara se
- O nmu Irora kure
- O si nle gbagbo Orutu lo

Sa Na Fi Paa



"Mentholatum" ni ipara ti o nṣun ara enia je ni idan. Bi ara ba ndun e, bi o ko ni eferi tabi iroha, tabi ti otutu- ketutu lo ba ope e lora, "Mentholatum" ni ero se. O roṣun pupu lati lo, yio ati sode bi loran. Sadi pa ibe ti o ndun e. A je bi idan ni "Mentholatum". On ni o dara ju gbagbo egbogi ipara lo. Tete lo ra lile tabi agolo re kan lori.

Bere Fun Mentholatum



O wa niu agolo ati idan. Awa "The Mentholatum" Co. Ltd., Ltd. 1389 Slough, England nikan ni awon ara e.

MENTHOLATUM

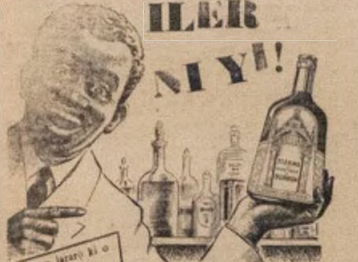
WA FUN IWOSAN! ILERA LOOGUN ORO

Enikini ti arun wanyi ba maa ja ki o wa si idu mi ma e si se iwosan re pila egbogi ti yio se e lo papa niu.

- 1 ESE-ORUN—Nko ni la a rara tabi ki ni ogun san an ki ori wo o san
- 2 ARI-YIYI tabi SIWERE—Mo le wo o san patapata,
- 3 WARAPA
- 4 ODIRIN TI PONJU AIRI OM—Bi BA MBA A JA... Ki o ma a bi Oluwa yio fun si omu rere.
- 5 KOKORO OYAN—Emi y' y' kokoro na si ope lara ti o ba wa
- 6 Oja sio tabi emi ko ba riran dandara, ki o wa, ma e wo o san tan patapata
- 7 Ohin ti fo lo darogbo ti ko fa ri lankan ope re mo ki e ma a bi yio si i roṣan

E wa dan mi wo ki e si rili on.

Iawani Maiyequn OLORI ONSEGUN 3, IKUYI ROAD (Obalode), LAGOS.



ILERA



TISANE DE DURBON ni mo nta a tejedje aje-bi-ida. Ma a mu sibi ri kekereke meji-meji tabi ju be e lo lara-ro. Wa a si pe ara re dotun ko ni si aṣogbo tabi lori riran. Ko ni si isaka, awon ara si a fagi a si ma a dan. TISANE DE DURBON dara fun e ati iyawo pata awon ara re. Lo ra lori re kan lori.

TISANE DES CHARTREUX DE DURBON

ON SALL IN THIS COUNTRY. Made by CHARTREUX, CHARTREUX, FRANCE.



Eyi ni aworan awa Oba Adde, Keji, Dakila Akhala Maja, Ewal Mikun ati awon Oloye miran pelu Oba ad Iyafin Obaftal Awolowo ni Ebute Oke Ofurufu Ibaja nigbati awon gaaaji lati Iba Oyoibo.

RADIO DISTRIBUTION SERVICE, LAGOS.

No. 102.

As from the 1st October, 1953, the distribution of Radio Programmes over the Posts and Telegraphs System will close down with the exception of the service to subscribers in IKOYI.

2. In the IKOYI area the Posts and Telegraphs Department's loudspeaker boxes will continue in service until further notice.

3. Anyone who wishes to rent a loudspeaker box in other areas should apply to Radiofonon (Nigeria) Limited at any of the following addresses:

- (1) Redefinition House, Clifford Street, EBUTE-METTA.
- (2) No. 108 Tokunboh Street, Lagos.
- (3) Agoo Motor Road, Id-Oro.
- (4) P. O. BOX 100, KOSOFE.

DIRECTOR OF POSTS AND TELEGRAPHS.

Tete Wo Iko Re San



Bi ikò ba nínú òmù òmù-
fún sí kò sí jéjé ò sùn
lálá, mú wón ìbá Venò's
díp kí ò tó sùn.

Ì t'ò ba dí ò ní alyé t'ò
ò sí sùn ò ní lálá, mú
Venò's, jéjé sí ní wá t'ò
sí t'ò t'ò sí t'ò.

Bi ò ba tí d'ògbé sí ò
ní òmù òmù, gògògò sí ní
Venò's yio mú kuro pélu
t'ò t'ò.

Tí Venò's ní aráwòtò sí
fún lilo awon òmù sí alyé
t'ò, ìbá t'ò òmù t'ò t'ò
agbalagha. Tete k'ò t'ò
kàn lóni.

SA MU



COUGH MIXTURE

Printed And Published By The Service Press Limited
5 & 7 Apogbo Street Lagos.

Situ Adedeji Sin Qmo F'oko

BOMIKARA G. C.—Ni ójé
légún tí sí òjé kòkànla ómù k'ò
òdún yí sí òjé Situ Adedeji
sin Qmò f'òkò. Ómù yí ójé
Arinpa fún òkò f'òkò.

L'ò l'ògbati ójé t'ò in igbeyawo
na tí ká òjé m'ò sí òjé awon
omolúbi tí pé sí òjé Ìbába
iyawo, n'wón sí b'èrè owó r'òna
t'òl'ò ójé Fajá ná sí pé.

Eso k'ò h'òl'ò ná inawo ójé
na, l'ò iyawo Selia Eyin'òsin l'ò
m'òy'ò ná ójé ná, bí awon tí
agmule p'ònti, b'èrè n'wón agmù

ona p'ònti, a kò t'ò m'ò in
eyiti a le m'ò sinu orinrin ójé
t'ò n'wón ngbè k'òl'ò, l'ò ná ná sí
orinrin akara aladun. Gb'ò-
m'òni Owolabi pé g'òdugudu meje
ní ójé Fajá Qmò ná, Efin sígá
d'òl'ò ògbati. Ójé; r'òl'ò ná awon
a kò t'ò le t'ò m'ò sí t'òl'ò m'ò.
D'ò t'ò ayé wá fún l'òl'ò darukú
niwù awon al'ò-ayé ójé ná ná
yí Gbadam'òni Owolabi, Thomas
Ojo, Rufus Adedipe, Josiah
Arooye, Inadun Adeleke, Isar'ò
F'òm'òy'ò, S'òl'ò T'òy'ò, Man'òl'ò
Arif'ò, Ayl Alar'ò.

K'ò Edunare tí ayé k'òl'ò g'ò-
g'ò wá ò k'ò O sí pé iyawo ná
ní abiyaw'ò. A'èr.

Omo Nigbe Enia Niyi

EKO—Ni ójé Aje tí n'èrè ójé
keje ómù yí sí òjéni I. A.
B'òwò pé ikomò ómù obirin
tubutu tí iyawo sí, l'òyafin. Sin'òta
B'òwò bí fún ómù òjé kòkàn-
l'òy'ò ómù t'òkòkò yí ná síl'ò
sí T'ò, Bamgboke Street F'òkò.

I'òh'ò k'ò t'ò am'òj'òbí ná ójé
ati t'ò t'ò b'òb'ò p'ònti fún
awon órè, ómùl'òmù al'ò g'ògò
awon al'òb'òy'ò ná. Aj'òt'ò al'ò m'òt'ò
ní awon sí f'ò ójé al'ò t'ò ójé ná
t'ò.

A d'òp'ò iyawo Ógb'òni M. A. Olo-
w'òg'òb'ò ójé Amalgamated Press
ab'òrò b'òb'ò ómù ná fún inawo
ójé ná, ò pé g'òdugudu meje ní
ójé ná.

A s'ò ómù ná sí Oluwar'òmù-
k'ò, Oluwar'òy'ò, Adin'òta, Ayak'ò.
D'ò t'ò ayé wá fún l'òl'ò darukú
k'ò n'wón ayé ná ò wá síl'ò-
m'ò - l'òr'òkò ná ní yí; Ógb'òni
Raj'ò Adeleke, M. A. S'òstas, S.
S. Kòl'òs'òd'ò, A. Ogun'òk'òy'ò, S.
Y'òsufu, R. T. P'òdò, Kap'ò. D.
B. B'òwò, Raimi Bamg'òb'ò,
Orun'òh'òwá, A. Bam'òrò, Nasir'ò
Aj'ò, J. T. Al'òg'òb'ò, awon l'ò-
afin Ayis'òta Williams, Mon'òratu
Balogun, Silif'òta K'òl'òs'òd'ò, Fom-
l'òy'ò Al'òg'òb'ò, Saw'òb'òta Aj'òs'ò,
Julians Arif'òy'ò al'ò Fom'òl'òy'ò
O'òs'òd'ò.

Egbe Ifelodun Se Ikomo

ANYINAM G. C.—Ni ójé
k'òwò ómù keje (d'òn yí sí awon
Egbé Ifelodun ná ba Ol'òr'ò Egbé
wón Ógb'òni T'òim'òy'ò Oy'òw'òmù,
ómù Ìbá Aw'òrò Óh'òg'òg'ò yí ikomò-
m'òd'ò am'òk'òr'ò k'òk'ò t'ò Ó-
l'òr'òn f'ò t'ò ómù al'ò ayé f'òt'òmù;
l'òr'ò ní ójé M'òta ómù ná.

Al'ò Sab'òr'ò Ak'ònni ómù Ì-
l'òr'ò ná ò k'ò but'òb'ò om'òl'òm'òk'ò
ná ní A'èr'ò Ól'òr'òn al'ò t'ò An'òl'ò
t'ò ná sí s'ò ómù ná ní Ab'òl'ò
K'òl'òy'ò Oy'òw'òmù.

I'òh'ò eyi ní. B'òb'ò ómù ná wá
k'ò orinrin ójé síl'ò, Ìl'òl'ò ójé,
ójé orinrin b'ò pé sí awon ójé t'ò
awon agmù l'òl'ò f'ò t'ò t'ò Ìl'ò
s'òk'òr'ò adun pélu orinrin ómù
ayé.

Al'òl'ò B'òl'ò Ade'òp'òy'ò ómù Ìbá
Aw'òrò, Óh'òg'òg'ò, Egbé b'òb'ò
ómù ná awon pupò, b'òm'ò ná sí
awon Ógb'òni D. B. Owolabi,
Aw'òy'ò wón Iroh'òn Yoruba, B'òl'ò
Ad'òr'òg'ò, Law'òmù Egb'òt'òl'ò, Al'ò-
f'ò Law'òni, Salami Al'òl'òl'ò,
G'òd'òm'òy'ò Ógb'òd'òy'ò al'ò Law'òni
Ad'òr'ò.

Aw'òn Egbé Ìl'òl'òdun pé s'ò
pupò ní ójé ná, t'ò g'òg'ò w'òn
ní ò sí pé sí b'ò, awon ómù Egbé
ní pé pé pé k'ò a m'ò a darukú
wón k'òk'òk'ò k'ò. K'ò Ot'òwá ò
ómù ná sí, k'ò O sí f'ò t'ò k'òl'ò ó.

E ma a polowo Oja nyin sinu lwe Irohin Yoruba

Ó ò sí l'òy'ò l'òr'ò bí t'ò sí ní òl'òl'ò al'ò l'òl'ò m'ò
ò t'ò t'ò b'òr'ò sí al'ò al'òl'òl'ò.